

תאומים בבקר ישראלי-פריזי

ג) ההבדל בתכיפות המקרים של המלטות תאומים בין הפרות במושב ואלו שבקיבוץ ב-4 שנים, 1964—1968 היו:

בעדרים הקיבוציים — 5.35% תאומים בהמלטות של הפרות, למעט המבכירות,

בעדרי המושבים, אשר בביקורת החלב, היו רק 3.8% תאומים.

אם נקבל את מספר המלטות תאומים בעדר הקיבוצי כ-100%, או תכיפות מקרי התאומים בעדר המושבי פחותה ב-29%. בסיכום שנת 1970 היו בעדר הקיבוצי 5.7% תאומים ובעדר המושבי 4.1% (הכל בלי מבכירות), והתקבל גם השנה ב-28% פחות המלטות תאומים בעדר המושבי. חיזיון זה חוזר במשך 5 שנים ברציפות. את ההסבר לכך צריך לחפש, כנראה, בגורמי סביב שבקיבוצים, כגון: הזנה גדושה, מאמץ הורמונלי מוגבר, חליבה שלוש פעמים ביממה והנבה גבוהה, וגם טיפולים וטרינריים.

תופעות שליליות המתלוות להמלטות תאומים

בסיכום השנתי הארצי, לפי אבות הפרות, נערך סיכום מיוחד לתאומים, שממנו אנו למדים:

1. שמ-1,303 המלטות תאומים אצל הפרות (קיבוץ ומושב) מתו בהמלטה ולאחריה 21.5% וולדות, לעומת הממוצע של כלל ההמלטות של 5.2% תמותה;

2. מקרי עצירת שיליה מופיעים, לפי הספרות, ב-42% של הפרות הממליטות תאומים; הסיכום שלנו מצביע על 35% אחרי תאומים, לעומת 7.8% עצירת שיליה בכלל העדר;

3. הוצאת פרות מהעדר הסתכם אצלנו השנה ב-25%, אבל ממספר הפרות שהמליטו תאומים יצאו 35%;

4. מועד ההתעברות אצל הפרות שהמליטו תאומים ונשארו בעדר התאחר ב-15 יום, לעומת כלל הפרות שהתעברו בממוצע אחרי 4 חודשים.

בחוברת „תוצאות, סקירות וניתוחים“, הוצאת „און“, יולי 1970, סקרתי את הספרות הבינלאומית ואת הממצאים שלנו על תופעת התאומים. סיכמתי את הנתונים שקיבלנו מהמחשב במשך 4 שנים במסקנות אלה:

א) אחוז התאומים אצל מבכירות — נמוך; מ-50,508 המלטות של מבכירות היו 0.8% תאומים,

ב) בהמלטות הנוספות ועם עליית הגיל עולה אחוז המלטות תאומים, מ-110,516 המלטות (שנייה ויותר) היו 5.1% תאומים,

ג) נמצא הבדל ניכר בין העדרים הקיבוציים לבין המושבים, בנוגע לריבוי המלטות תאומים.

נתונים חדשים

עם העברת נתוני ביקורת החלב למחשב החדש, היתה אפשרות להוסיף פירוט ולשכלל את הסיכומים. לאחר שקיבלתי כעת את הנתונים משנת 1970, נבדוק באיזו מידה הם מאמתים את מסקנותינו הקודמות ונעריך את הכדאיות של התאומים.

א) אחוז התאומים אצל מבכירות היה גם בסיכום השנתי של 1970 0.8% מ-10,640 המלטות,

ב) גם בהמלטות הנוספות היה אחוז התאומים דומה לשנים הקודמות, מ-24,219 פרות המליטו 5.4% תאומים,

תיקון טעות

בטעות לא נכלל שמו של הח' פטר לנדסברג (כפר-ידידיה) ברשימת חברי ועדת ספר העדר, אשר נבחרה ב-13.4.71 ואיתו הסליחה.

ה. מ. ב.

% ממוצע של תאומים בסיכום השנתי

מספר	% תאומים
(מכל הפרות)	
אגודת „און“	24,219
מרתק	597
קישון	118
צין	246
עדי	1,339
צמד	129
מקסים	431
תניא	501
דנדי	219
נצר	690
דביר	523
חמדן	1,397
קין	433

משה הימן

מכל האמור לעיל אפשר להסיק, שמבחינה כלכלית, המלטת תאומים איננה רצויה בבקר לחלב.

תורשתיות

חוקרים רבים מייחסים לפר את הורשת ה- תכונה להולדת תאומים לבנותיו. ההערכות ה- תורשתיות נעות בין 3% ל-4%. כעת יש גם בדינו לראשונה סיכומי תאומים לפי פרים, אבות הפרות. מעניין לראות את ההבדלים, אם כי אין עדיין אפשרות להוציא מסקנות, כי החומר איננו מבורר לפי גילים של הפרות. כידוע עולה ומוסיף מספר המלטות תאומים עם הגיל ; בסיכום של השנה מופיעים פרים, שכל בנותיהם הן זקנות.

נצטרך לעקוב אחרי התופעה של הולדת תאו- מים במשך מספר שנים, עד שנוכל להעריך נכונה את גורם התורשתיות. לשם הדגמת ההבדלים אביא כמה נתונים :

אתה יוצא לחו"ל ?

- קונגרסים
- כינוסים
- תערוכות
- נסיעות לימוד
- חופשה ובידור

טיסות קבוצתיות לאירופה, ארצות-הברית והמזרח הרחוק במחירים מוזלים ליחידים ולקבוצות.

מחלקה לטיפול מיוחד במזשבים, קיבוצים וקבוצות.

ד"ר הורביץ בע"מ
סוכנות נסיעות

ת"א, יהודה הלוי 43, טל. 621351, 614025.

לח' פטר לנדסברג

חבר הנהלת התאחדות מגדלי בקר

ברכת „מזל טוב“
לנשואי בנו מ י כ ה

ההנהלה, המזכירות
ועובדי המשרד

למרכז החקלאי

עם חונכו הבית החדש, הרם והנישא
ובקובצו את פזורי
הארגונים החקלאיים
ומוסדות כלכליים מכל רחבי העיר

ש פע ברכות
ואיחולי עוצמה בפעולותיו,
כגודל ביתו

התאחדות
מגדלי בקר בישראל